ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΜΕ ΤΕΣΣΕΡΑ «ΤΟΠΙΚΑ ΝΤΕΡΜΠΥ» ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ

Ἀναμένεται μιά ἥσυχη ἡμέρα σήμερα μετά τήν μεσοβδόμαδη ἔνταση λόγω τῶν ἀγώνων τῶν Κυπέλλων Εὐρώπης. Τό πρόγραμμα τῆς 8ης ἀγωνιστικῆς ἄλλωστε ἐπιτρέπει μιά τέτοια πρόβλεψη ἀφοῦ τά παιχνίδια-φωτιά ἀπανίζουν. Ὑπάρχουν, βέβαια, τέσσερα «ντέρμπυ», ἕνα στόν Πειραιά, δύο στήν Θεσσαλονίκη κι' ἕνα στήν Ἀθήνα, ἀλλά μόνο λόγω τοῦ τοπικοῦ τους χαρακτήρα μπορεῖ νά τά πῆ κανείς «ντέρμπυ» μέ τήν πραγματική ἔννοια τοῦ ὅρου.

Μιά ματιά στό πρόγραμμα τῆς ἡμέρας (ὥρα ἐνάρξεως 3 μ.μ.): Ἐθνικός — Ὀλυμπιακός (διαιτητής ὁ κ. Παπάζογλου), Παναθηναϊκός — Ἀπόλλων Ἀθηνῶν (Σακελλαρίου), Ἡρακλῆς — Ἄρης (Παπαβασιλείου), Α.Ε.Κ. — Πανιώνιος (Καλοδάμης), Ἀπόλλων Θεσ. — Π.Α.Ο.Κ. (Καρασούλας), Παναχαϊκή — Φωστήρ (Φαμέλης), Λάρισα — Πανσερραϊκός (Ράμμος), Ὀλυμπιακός Βόλου — Α.Π.Ο.Ε.Λ. (Μαρτίνης).

Β' ΕΘΝΙΚΗ

Ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν καί πολλά μάτς τῆς Β' ἐθνικῆς. Ἀναλυτικά τό πρόγραμμα τῶν τριῶν ὁμίλων (ὥρα ἐνάρξεως 3 μ.μ.):

Α' ΟΜΙΛΟΣ:

Πανελευσινιακός — Ο.Φ.Η., Κέρκυρα — Αἴας, Κόρινθος — Ρόδος, Πανασπροπυργιακός — Πανναυπλιακός, Παναιτωλικός — Ἀναγέν. Ἄρτης, Γιάννινα — Παναιγιάλειος, Παναργειακός — Ἀτρόμητος Π., Ἴκαρος — Πανηλειακός, Ρούφ — Ἰλισιακός, Βύζας — Παναρκαδικός.

Β' ΟΜΙΛΟΣ:

Χανιά — Λεβαδειακός, Ἰωνικός — Πετράλωνα, Καρδίτσα — Ἀπόλλων Μυτιλήνης, Λαμία — Ὀλυμπιακός Λιοσίων, Προοδευτική — Κορωπί, Ἀτρόμητος Α. — Καλλιθέα, Ἀχαρναϊκός — Καλαμάτα, Φοῖβος Κρεμ. — Ἀναγέν. Καρδίτσης, Χαλκίς — Ἀχιλλεύς Φαρσάλων, Σύρος — Ἀργοναύτης.

Γ' ΟΜΙΛΟΣ:

Νίκη Βόλου — Πανθρακικός, Ἐπανωμή — Νάουσα, Πιερικός — Μουδανιά, Καστοριά — Μακεδονικός, Ἀλμωπός Ἀριδαίας — Δόξα, Πανδραμαϊκός — Ἐθνικός Ἀλεξάν., Φοῖνιξ — Ἐδεσσαϊκός, Νίκη Πολυγύρου — Γιαννιτσά, Βέροια — Τρίκαλα, Ξάνθη — Κιλκισιακός.

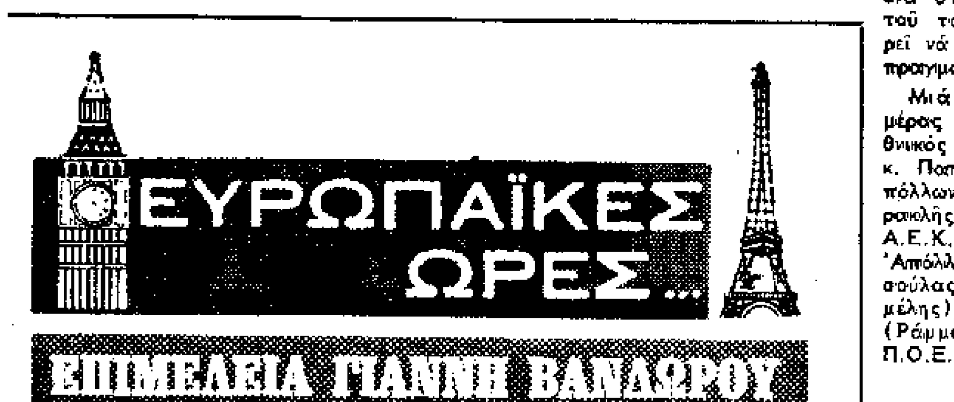

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΓΙΑΝΝΗ ΒΑΝΔΩΡΟΥ

Πρώτη ἡ Γερμανία!

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ φάση τῶν προκριματικῶν στίς διοργανώσεις τῶν Κυπέλλων Εὐρώπης ἔδωσε μιά ἀπίθανη εἰκόνα ποδοσφαιρικῆς ὑγείας γιά τό δυτικογερμανικό φούτ-μπώλ. Πῆρε μέρος μέ πέντε ὁμάδες στά τρία Κύπελλα (Πρωταθλητριῶν, Κυπελλούχων, ΟΥΕΦΑ) καί προχωρεῖ πρός τούς τελικούς μέ πέντε. Τήν Μπάγερν, τήν Μπορούσια Μεχενγκλάντμπαχ, τήν Στουτγάρδη, τήν Κολωνία καί τήν Ντύσσελντορφ. Στήν προημιτελική φάση τό πιό μεγάλο κατόρθωμα τό πέτυχε ἡ Μπάγερν Μονάχου. Εἶχε νικήσει μόλις 4–3 στήν Δρέσδη, στήν ὀλυμπιακή πόλη, καί τήν Τετάρτη ἔφερε ἰσοπαλία 3–3.

Καταστροφή ἔχουν ἐξ ἄλλου ὑποστῆ τό γαλλικό ποδόσφαιρο, καθώς καί τό ἰταλικό. Ἡ Γαλλία εἶναι ἐντελῶς ἔξω ἀπό τίς εὐρωπαϊκές διοργανώσεις, ἐνῶ ἡ Ἰταλία μετέχει μέ μία (τήν Μίλαν στό Κύπελλο Κυπελλούχων).

Περί διακρίσεων

Ὁ νέγρος Ἀμερικανός τεννίστας Ἄρθουρ Ἔς, μιά ἀπό τίς καλύτερες «ρακέττες» τοῦ κόσμου εἶχε ζητήσει τρεῖς φορές θεώρηση τοῦ διαβατηρίου του γιά νά μετάσχη στό ἐτήσιο διεθνές τουρνουά τοῦ Γιοχάννεσμπουργκ, ἀλλά οἱ ἀρχές τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Ἑνώσεως εἶχαν ἀπαγορεύσει τήν εἴσοδό του στή χώρα τους, λόγω τῆς γνωστῆς πολιτικῆς τοῦ «ἀπαρτχάιντ» (φυλετικῶν διακρίσεων).

Ἐφέτος ὅμως, τελείως ἀπροσδόκητα, οἱ νοτιοαφρικανικές ἀρχές ἐγνώρισαν πώς δέχονται νά θεωρήσουν τό διαβατήριό του γιά νά μετάσχη τοῦ τουρνουά. Ἡ ἀπόφαση αὐτή προκάλεσε ζωηρή ἐντύπωση, ἀποδίδεται δέ στίς ἐπίμονες πιέσεις τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Ὁμοσπονδίας Τέννις πρός τούς ἁρμοδίους κρατικούς παράγοντες τῆς χώρας τους. Πάντως, σημασία ἔχει ὅτι ὁ νέγρος τεννίστας ἐνίκησε τελικά τό «ἀπαρτχάιντ».

Σωστή θεωρία

Στόν πρῶτο ἐθνικό μαραθώνιο δρόμο γιά γυναῖκες στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας ἐκάλεσε ὁ Ὀλυμπιακός Ἀθλητικός Ὅμιλος (OSC) Βάλντνιλ δρομεῖς ἀπ' ὅλο τόν κόσμο. Ἡ πρωτοβουλία αὐτή τῆς θεαματικῆς προκηρύξεως ἀνήκει στόν ἰατρό καί προπονητή δρομέων μεγάλων ἀποστάσεων δρ Ἔρνστ βάν Ἄακεν στό Βάλντνιλ, ὁ ὁποῖος ἐδῶ καί 20 χρόνια διακηρύσσει ἀνάμεσα στίς ξεπερασμένες θέσεις καθηγητῶν τῆς ἰατρικῆς τῶν σπόρ, ὅτι οἱ γυναῖκες κατά μέσον ὅρο ὑπερέχουν τῶν ἀνδρῶν στούς δρόμους μεγάλων ἀποστάσεων, καί ὅτι ἐν γένει ἐξ αἰτίας τῆς βιολογικῆς των γενικῆς ὑποστάσεως εἶναι ἐξαιρετικά ἱκανές γιά τήν ὑπερνίκηση μεγάλων ἀποστάσεων. Τώρα συγκατετέθη καί ὁ Γερμανικός Σύνδεσμος Στίβου γι' αὐτό τό μαραθώνιο δρόμο (42.195 μ.) γιά γυναῖκες. Ἡ Ἀντριέννε Ντίνς (Αὐστραλία) — μέ 2.46' ὧρες πρώτη στόν κόσμο στό μαραθώνιο δρόμο — καί ἡ 54ετής Ἀμβουργέζα Εὔα-Μαρία Βέστφαλ τό 1969 μέ 12.48' ὧρες, ἡ καλύτερη ἀνάμεσα σέ 47 γυναῖκες στό δρόμο τῶν 100 χλμ. εἶναι καλά ἀποδείξεις-παραδείγματα γιά τή θεωρία τοῦ Ἄακεν.

Σάννον: Εὐχαριστῶ

Θά μιλᾶμε καί θά γράφουμε πολύ καιρό ἀκόμα γι' ἀτόν ΠΑΟΚ. Τό ἀξίζει ἄλλωστε. Ἡ ἐπιτυχία του στό Κύπελλο Κυπελλούχων ὑπῆρξε τόσο θριαμβευτική καί τίμησε τόσο πολύ τό ἑλληνικό ποδόσφαιρο, ὥστε τά πολλά... λίγα νά φαίνωνται.

Τώρα ὁ ΠΑΟΚ θά περιμένη μέχρι τίς 16 Ἰανουαρίου (Τετάρτη — Προσκυνήσεως ἁλύσεως Ἀποστόλου Πέτρου, γράφει τό ἡμερολόγιο), ἡμέρα δηλαδή πού θά διενεργηθῆ στό Παρίσι ἡ κλήρωση τῶν ἡμιτελικῶν.

Κι' ὡς τότε: Ἄς διαβάσουμε τί λέει ὁ ἄξιος προπονητής τοῦ Δικεφάλου κ. Λές Σάννον:

«Μετά ἀπ' αὐτήν τήν ἐπιτυχία τι νά πῶ; Ἦταν ἕνα παιχνίδι φανταστικό. Ἦταν τιμή μας νά δοῦμε δύο ὁμάδες νά παίζουν ἕνα τόσο ὡραῖο ποδόσφαιρο. Μέ εὐχαρίστηση καί ἐνῶ ἀνήκω μόνο στόν Π.Α.Ο.Κ., ἔβλεπα καί τίς δύο ὁμάδες νά παίζουν τέτοιο παιχνίδι. Τό μόνο πού μπορῶ νά πῶ εἶναι ὅτι ὁ ΠΑΟΚ ἦταν φανταστικός. Οἱ δυνατότητες τῶν ποδοσφαιριστῶν μου εἶναι πολύ μεγαλύτερες. Δέν μ' ἀπασχολεῖ τό γεγονός ὅτι ἡ συνέχιση τῶν ἀγώνων Κυπέλλου Κυπελλούχων θά γίνη μετά ἀπό πολύ καιρό. Μετέχουμε σ' ἕνα πρωτάθλημα πού θά συντελέση στή διατήρηση τῆς σημερινῆς ἀκμῆς τῶν ποδοσφαιριστῶν μου. Εἶμαι ἕτοιμος νά δεχθῶ ὁποιοδήποτε ἀποτέλεσμα θά μᾶς ἐπιφυλάξη ἡ τύχη στήν προσεχῆ κλήρωση. Τελειώνοντας αἰσθάνομαι ὑποχρέωση καί καθῆκον νά εὐχαριστήσω τούς φανατικούς, τρομερούς φιλάθλους μας».

Αὐτήν τήν ἀφίσσα θά τήν βρῆτε μόνο στόν Καναδᾶ καί μάλιστα στήν γαλλόφωνη περιοχή τοῦ Κεμπέκ. Γράφει: Διαφυλάχτε τήν Ὀλυμπιακή Φλόγα, κι' ἀποτελεῖ μιά ὡραία ρεκλάμα τῆς προσεχοῦς Ὀλυμπιάδος πού ὡς γνωστόν, θά διεξαχθῆ τό 1976 στό Μοντρεάλ.

Ὄχι στό στάδιο πού βάφηκε μέ αἷμα...

Ἡ ἀναστάτωση πού ἔχει προκληθῆ μέ τήν ἄρνηση τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. νά δώση τόν ἀγῶνα της μέ τήν Χιλή στό Σαντιάγκο συνεχίζεται. Ἡ ἐφημερίδα «Ἰσβέστια» σέ δημοσίευμά της ἄφησε νά ἐννοηθῆ ὅτι ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. θά ἐνίσχυε ἕνα σαμποτάζ ἀπό τήν πλευρά τῶν ἀνατολικῶν κρατῶν πού μετέχουν στό παγκόσμιο κύπελλο. «Ὁ καθένας πρέπει νά ἀκολουθήση τό παράδειγμα τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καί νά μποϋκοτάρη τήν διοργάνωση ἄν ἡ Φ.Ι.Φ.Α. δέν ἀλλάξη ἀπόφαση». Αὐτό, κατά τήν «Ἰσβέστια» ἀνέγραφε ἡ σουηδική ἐφημερίδα «Ἀφτονμπλάντετ». Ἡ σοβιετική ἐφημερίδα προσθέτει ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτο νά ὑποχρεώσουν μία ὁμάδα ν' ἀγωνισθῆ σ' ἕνα στάδιο «πού βάφηκε μέ τό αἷμα τῶν Χιλιανῶν πατριωτῶν».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΙΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Δέν εἶναι ἀπαραίτητος ἐπανάκρισις τραγουδιῶν

● ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Ο ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

Ὁ δικηγόρος τοῦ Μίκη Θεοδωράκη καί ἐκπρόσωπός του στήν Ἀθήνα κ. Χριστόφορος Ἀργυρόπουλος, ἐρωτηθείς ἐπί τῶν δηλώσεων τοῦ ὑφυπουργοῦ παρά τῷ Πρωθυπουργῷ κ. Σπ. Ζουρνατζῆ σχετικῶς μέ τήν κυκλοφορίαν τῶν τραγουδιῶν τοῦ Θεοδωράκη στήν Ἑλλάδα ἐδήλωσε τά ἑξῆς:

«Ὁ κ. ὑφυπουργός φέρεται διά τῶν δηλώσεων του ὑποστηρίζων, ὅτι τά τραγούδια τοῦ Μίκη Θεοδωράκη ἔχουν ἀνάγκη νέας ἀδείας διά νά κυκλοφορήσουν «δεδομένου ὅτι ἀπηγορεύθησαν κατά τήν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου». Πρόκειται περί ἀπόψεως δογματικῶς πρωτοτύπου, βάσει τῆς ὁποίας διαταγή τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς μέ νομοθετικόν περιεχόμενον, ἡ ὁποία ἐξεδόθη ὑπό τό κράτος τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, ἐξακολουθεῖ νά ἰσχύη καί μετά τήν ἄρσιν αὐτοῦ καί μάλιστα μέ συνέπειαν ἀναδρομικήν. Ὅμως τό θέμα εἶναι μονοτόνως ἁπλοῦν: ἡ ἄρσις τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου ἐπέφερεν αὐτοδικαίως τήν κατάργησιν ὅλων τῶν συναφῶν ἀπαγορεύσεων καί συνεπῶς ἀπό τῆς 20ῆς Αὐγούστου 1973 ἡ μουσική τοῦ Μίκη Θεοδωράκη, ἡ ὁποία εἶχε κυκλοφορήσει πρό τοῦ 1967, δύναται ἐλευθέρως νά ἐκτελεῖται δημοσίᾳ καί νά κυκλοφορῆ εἰς δίσκους ἄνευ τῆς ἀνάγκης νέας ἀδείας.

Βεβαίως εἶναι ἀληθές ὅτι ἐγκύκλιοι τῆς Διευθύνσεως Τύπου, ἐκδοθεῖσαι ὑπό τό κράτος τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, προβλέπουν τήν ἀνάγκην ἐπανακρίσεως. Πρόκειται ὅμως περί θέματος νομικῆς καί δεοντολογικῆς συνεπείας ἡ κατάργησίς των, ἐφ' ὅσον ἀκριβῶς ἐκφράζουν τό κλῖμα καί τό πνεῦμα τῆς ἐπισήμως καταργηθείσης καταστάσεως πολιορκίας.

Ὁ κ. ὑφυπουργός ὅμως, βαίνων πέραν αὐτοῦ, ἐνεφάνισε τόν κ. Θεοδωράκην ὡς ὑπεύθυνον περίπου τῆς μή κυκλοφορίας τῶν ἔργων του, συστήσας ἅμα τήν παρ' αὐτοῦ ὑποβολήν αἰτήσεως ὅπως «κάμνουν καί οἱ ἐν Ἑλλάδι συνάδελφοί του». Ἀλλ' ἤδη πρό δεκαπενθημέρου περίπου ἔγινε ἀπό μέρους φωνογραφικῶν ἑταιριῶν ὅ,τι καί περί τῶν ἄλλων συναδέλφων του, δηλαδή ὑπεβλήθη καί ἐκκρεμεῖ ἐνώπιον τῆς ὑπό τοῦ κ. ὑφυπουργοῦ ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς «Εἰδική αἴτησις», ἐπί τῆς ὁποίας οὐδεμία εἰσέτι ἐδόθη ἀπάντησις. Ἐπειδή δέ ἀκριβῶς ὁ κ. Θεοδωράκης ἐνδιαφέρεται διά τήν κυκλοφορίαν τοῦ ἔργου του εἰς τήν Ἑλλάδα — ἀπό τήν ὁποίαν ἐμπνέεται καί εἰς τήν ὁποίαν τό ἔχει ἀφιερώσει — ἀναμένει τήν ἀπάντησιν τῆς ἐπιτροπῆς διά τήν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν τραγουδιῶν του.

Ὁ κ. ὑφυπουργός ἔθιξε τέλος καί τό πρόβλημα τῆς νομιμότητος τοῦ καθεστῶτος τῆς προληπτικῆς λογοκρισίας. Ὑπάρχουν τρεῖς πρόσθετοι παρατηρήσεις εἰς ὅσα ὀρθά ἱστορικῶς ἐνεμνημόνευσεν ὁ κ. ὑφυπουργός.

Πρῶτον, ὅτι οὔτε ἡ παλαιότης, οὔτε ἡ προέλευσις, οὔτε ἡ τυπική ἤ ηὐξημένη τυπική ἰσχύς ἑνός θεσμοῦ δεσμευτικοῦ τῆς ἐλευθέρας ἐκφράσεως νομιμοποιοῦν τήν παράτασιν καί ἐξακολούθησίν του.

Δεύτερον, ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ περί λογοκρισίας νόμου προβλέπεται εἰς περιπτώσεις προσβολῆς τῶν δημοσίων ἠθῶν, τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος τοῦ λαοῦ καί νοθεύσεως τοῦ πνεύματος τῆς παραδόσεως — καί εἶναι δυσχερές νά κατανοηθῆ ἡ ἔντονος προβολή καί σύνδεσίς του μέ τό ἔργο τοῦ Μίκη Θεοδωράκη καί τάς περιπετείας του κατά τό τελευταῖον διάστημα.

Τρίτον, ὅτι ὁ κ. Θεοδωράκης ἔχει εἰς ἀνύποπτον χρόνον ἐκφράσει ἐμπράκτως τήν εὐχήν καί αὐτός καί οἱ συνάδελφοί του νά ἐκφράζωνται ἄνευ τῆς παρεμβάσεως ἐπιτροπῶν καί εὐλόγως θά ἀνέμενεν ἄλλας ἐνεργείας διά τήν ἐξασφάλισιν τῆς ἐλευθέρας κυκλοφορίας τοῦ ἔργου του ἀπό τήν σύστασιν ὑποβολῆς εἰδικῆς αἰτήσεως».

Αὔριο ἡ συναυλία τοῦ Δ. Μούτση

Αὔριο στίς 10 τό βράδυ στό κέντρο «Ζυγός» τῆς Πλάκας ὁ Δῆμος Μούτσης θά δώση συναυλία μέ τραγουδιστές τήν Βίκυ Μοσχολιοῦ, τόν Δημήτρη Ψαριανό καί χορωδία. Ὁ Μούτσης θά παρουσιάση ἕνα νέο κύκλο τραγουδιῶν του μέ γενικό τίτλο «Τετραλογία», πού περιλαμβάνει τραγούδια πάνω σέ ποίηση Καβάφη, Σεφέρη, Ρίτσου καί Ἐλευθερίου.

Νέες ἐκδόσεις

ΠΕΤΡΟΥ ΚΙΟΧΟΥ: Ἐπιμελητοῦ τῆς ἕδρας τῆς Στατιστικῆς καί Οἰκονομικῶν Μαθηματικῶν τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς Πειραιῶς «ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ». Πρόκειται γιά ἐργασία πού ἀναφέρεται στίς βασικές εἰσαγωγικές ἔννοιες τῆς «Περιγραφικῆς Στατιστικῆς» καί πού ἀποτελεῖ πράγματι ἀπαραίτητο βοήθημα γιά τούς σπουδαστές Ἀνωτάτων καί Ἀνωτέρων Σχολῶν. Καί τοῦτο γιατί ἡ ὅλη ἐργασία τοῦ βιβλίου εἶναι ἀπαλλαγμένη ἐκτεταμένων μαθηματικῶν ἀποδείξεων χωρίς νά παραλείπη τή θεμελίωσή τους. Ἐκδότης Σταῦρος Καραμπερόπουλος.

ΑΕΚ-ΠΑΟ ΣΤΟ ΜΠΑΣΚΕΤ

Σήμερα θά διεξαχθοῦν οἱ συναντήσεις τῆς β' ἀγωνιστικῆς ἡμέρας γιά τό πρωτάθλημα μπάσκετ. Μεγάλο ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ὁ ἀγών Α.Ε.Κ. — Παναθηναϊκοῦ. Ἀναλυτικά τό πρόγραμμα:

Γήπεδο Σπόρτιγκ: Σπόρτιγκ — Γ.Σ. Ἀμαρουσίου, 7.30 μ.μ. (Εὐαγγελᾶτος, Κόντης), Α.Ε.Κ. — Π.Α.Ο. 9 μ.μ. (Ταλλιαδῶρος, Τσολακίδης).

Θεσσαλονίκη (Παλαί ντέ Σπόρ): Π.Α.Ο.Κ. — Ἀπόλλων Καλαμαριᾶς, 7.30 μ.μ. (Φουρουτζόπουλος, Γιαννουκάκος), Ἡρακλῆς — Ἄρης, 9 μ.μ. (Παπαχαρίσης, Κοσμᾶς).

Ἀντίλαλοι

«ΟΥΚ ΕΧΕΙ ΑΠΟΒΑΣΙΝ»

Δυό σκοπούς ὑπηρέτησε ἡ νέα Κυβέρνηση. Ὁ πρῶτος, νά βγάλη τή χώρα ἀπό τό πολιτικό ἀδιέξοδο, ὁ δεύτερος νά βγάλη τή χώρα ἀπό τό οἰκονομικό ἀδιέξοδο. Ἀπό τά μέχρι τοῦδε ἐπιτελούμενα, γίνεται φανερό ὅτι ἡ δοτή ἐξουσία ἀποτυγχάνει καί στούς δυό στόχους της.

Στόν πολιτικό τομέα τό ἀδιέξοδο παραμένει ἀκέραιο, ὕστερα ἀπό τή στάση τῶν πολιτικῶν δυνάμεων, πού οὔτε τό πλαίσιο οὔτε τούς ὅρους βλέπουν νά μεταβάλλωνται. Τό μόνο πού προαναγγέλλεται, εἶναι ὅτι θά ἰσχύσουν ὅλα τά... ἐλεύθερα μέτρα πού ἴσχυσαν κατά τό δημοψήφισμα, ἐξαιρέσει τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, πού δέν θά ἰσχύη (ἀλλά θά ἐφαρμόζεται σιωπηρῶς ἀπό τούς νομάρχες) καί τῆς ἐλευθερίας συγκεντρώσεων, τό πρότυπο τῆς ὁποίας προκαθωρίσθη ἤδη στήν ὁδόν Ἀναπαύσεως.

Στόν οἰκονομικό τομέα ὑπάρχει ἔκδηλο τό αἴσθημα ἐπιδεινώσεως τῆς καταστάσεως. Στόν μή ἀνακοπέντα ρυθμό ἀνόδου τῶν τιμῶν προστίθενται καί τά προβλήματα τῶν μισθολογικῶν ἀναπροσαρμογῶν πού ἀνοίγουν νέο κύκλο πληθωριστικῶν πιέσεων.

Πῶς εἶναι δυνατόν νά μή βλέπουν τώρα οἱ ἰθύνοντες ὅτι οἱ μεταμφιέσεις τοῦ καθεστῶτος δέν λύουν τά προβλήματα καί νά μή διαπιστώνουν γιά ἄλλη μιά φορά τήν ἐπαλήθευση τῆς ρήσεως πού ἀπό τήν ἀρχαία Ἑλλάδα ὡς τόν Γεώργιο Παπανδρέου ἐτόνιζε τήν ἴδια πρόγνωση γιά τίς δικτατορίες: «Καλόν μέν εἶναι τήν τυραννίδα χωρίον, οὐκ ἔχειν δ' ἀπόβασιν», ὅπως ἀπάντησε ὁ Σόλωνας στούς φίλους του, πού τόν «ἐκάκιζον, εἰ διά τοὔνομα δυσωπεῖται τήν μοναρχίαν». (Πλούταρχος, Σόλων 14).

★

Ο ΝΟΙΚΟΚΥΡΗΣ

Ἀπροσδόκητα ἀλλά καί ἀνησυχητικά ὅσα ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός καταγγέλλει μέ μιά ἀνακοίνωση περιδεή περί ΔΕΗ.

«Εἰ καί ὡς ἐκ περισσοῦ, δέον νά προστεθῆ, ὅτι ὑπό τῆς κυβερνήσεως θά καταβληθῆ μεγίστη προσοχή καί ἐπιμέλεια διά τό ἐφεξῆς «νοικοκύρεμα» τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς ΔΕΗ, εἴτε ἡ δυσπραγία αὐτῆς προέρχεται ἐξ ἀδοκίμων τεχνικῶν ἐφαρμογῶν, εἴτε ἐξ ἄλλων αἰτίων (ὑπερτροφικά γενικά ἔξοδα, κλπ.) οὕτως ὥστε τό ἵδρυμα τοῦτο νά δυνηθῆ νά ἀντεπεξέλθη εἰς τήν ἀποστολήν του ὡς μιᾶς τῶν κυριωτέρων ὑποδομῶν τῆς ἐθνικῆς ἀναπτύξεως».

Γιά πρώτη λοιπόν φορά πληροφορούμεθα ὅτι μετά ἑπτά χρόνια συστηματικῶν ἐξυγιάνσεων, οἱ Ὀργανισμοί μας χρειάζονται «νοικοκύρεμα». Πράγματι χρειάζονται νοικοκύρεμα. Ἑπτά χρόνια ἔλλειψε ὁ νοικοκύρης, πού λέγεται λαός!

★

ΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΦΛΕΞΗ ΤΟΥΣ

Τά μέτρα τῆς Κυβερνήσεως γιά τά καύσιμα εἶναι μέτρα πανικοῦ, πού προορίζονται νά ἐντείνουν τήν πληθωριστική ψυχολογία καί φυσικά νά ἐπηρεάσουν τό κόστος παραγωγῆς. Τά μέτρα ἔχουν δύο κατευθύνσεις: Αὔξηση τῶν τιμῶν γιά νά εὐθυγραμμισθοῦν πρός τό διεθνές κόστος, μετά τήν τελευταία ἀνατίμηση πετρελαίου καί ναύλων, καί περιορισμός τῆς καταναλώσεως γιά λόγους συναλλαγματικῆς οἰκονομίας.

Ἀλλ' ἡ μέν ἄνοδος τῆς τιμῆς τοῦ πετρελαίου (στούς ναύλους ἄρχισε πτώση) μποροῦσε νά ἀντιμετωπισθῆ ἀπό τά κεφάλαια πού σχηματίζονται στόν προϋπολογισμό σύμφωνα μέ τίς συμβάσεις μέ τά διυλιστήρια γιά τό σκοπό αὐτό. (Ἀλήθεια, τί ἔχουν γίνει τά κεφάλαια αὐτά κατά τήν 7ετία; Δέν προορίζοντο νά ἀντιμετωπίσουν περιστάσεις σάν τίς σημερινές;)

Καί ἐπί τέλους, μποροῦσε καί τό δημόσιο νά ἐπωμισθῆ ἕνα μέρος τῆς ἐπιβαρύνσεως, προκειμένου νά ἀποφευχθῆ καί ἡ ψυχολογία τῶν ἀνατιμήσεων καί ἡ ἐπιβάρυνση τοῦ κόστους παραγωγῆς. Στήν παροῦσα φάση τό θέμα τῶν δημοσίων ἐσόδων εἶναι ἐκεῖνο πού ἔχει τήν πιό μικρή σημασία.

Οἱ περιορισμοί γιά συναλλαγματικούς λόγους νομίζω πώς εἶναι ὑπερβολικοί καί ὁπωσδήποτε ὄχι οἱ περισσότερο ἐνδεδειγμένοι. Μέσα στό γενικό κλῖμα τῶν ἀνατιμήσεων, οἱ περιορισμοί στίς φωτεινές ἐπιγραφές, στούς φωτισμούς τῶν δρόμων κλπ., θά δώσουν τήν εἰκόνα μιᾶς οἱονεί κατοχικῆς περιόδου, πού μέ τή σειρά της θά ἐπιδράση στήν οἰκονομία. Οἱ περιορισμοί δέν φαίνεται νά ἐπιβάλλωνται γιά λόγους ἀνεπαρκείας, ἀφοῦ γιά τήν Ἑλλάδα περικοπή ἐφοδιασμοῦ δέν ἔγινε ἤ δέν φαίνεται πιθανή! Γίνονται γιά συναλλαγματικούς λόγους. Ὡστόσο θά ἦταν προτιμότερο νά λυθῆ τό θέμα μέ ἐπεμβάσεις σ' ἄλλους τομεῖς, παρά στόν τομέα αὐτόν πού συνδέεται τόσο στενά μέ τό κόστος τῆς παραγωγῆς καί μέ τήν οἰκονομική ψυχολογία. Θά ἦταν ἄλλωστε προτιμότερο νά ἀπεφασίζετο, ὅπως καί ἄλλοτε ἡ στήλη αὐτή εἶχε τονίσει, ἡ ἀπαγόρευση τῆς κυκλοφορίας τῶν ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων σέ ζῶνες στά κέντρα τῆς πόλεως. Ἔτσι τό μέτρο θά ὑπηρετοῦσε καί τήν συγκοινωνιακή πολιτική καί τήν ἀποκέντρωση καί τήν πολιτική χαμηλῶν τιμῶν στά ἀκίνητα, ἀλλά καί τόν περιορισμό καταναλώσεως καυσίμων, χωρίς νά φαίνεται μέτρο πανικοῦ.

Καί μέ τήν εὐκαιρία αὐτή, γιά ἄλλη μιά φορά ἐρωτᾶται: Ἔχουν τηρηθῆ οἱ ὅροι τῶν συμβάσεων μέ τά διυλιστήρια καί μέ ποιά ἀπό αὐτά; Ὅσον ἀφορᾶ τόν ἐφοδιασμό τῆς χώρας μέ τίς προβλεπόμενες ποσότητες καί στίς προβλεπόμενες τιμές; Ἄν δέν τηρήθηκαν οἱ ὅροι, ποιός φταίει καί τί κυρώσεις ἐπεβλήθησαν;

Ἐλπίζομε τό Ὑπουργεῖο Ἐνεργείας νά δώση κάποτε ἀπάντηση. Ἄλλωστε δέν συντρέχει λόγος νά ἀναλάβη αὐτό τήν εὐθύνη γιά τήν... ἐνέργεια τῶν προκατόχων του θαυματοποιῶν.

Η ΠΡΕΒΕΖΑ, Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΚΑΙ Ο ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

Θέτω στή διάθεση τῶν ἁρμοδίων τήν ἀκόλουθη «ἐξαιρετικῶς ἐπείγουσα» καί ἐμπιστευτική διαταγή τοῦ Νομάρχη Πρεβέζης:

«Ἀπαγορεύομεν ἀπό τῆς λήψεως τῆς παρούσης, δι' οὕς λόγους δέν δυνάμεθα νά ἀνακοινώσωμεν, τήν προμήθειαν εἰδῶν ἤ οἱανδήποτε συναλλαγήν μετά τοῦ ἐν Πρεβέζῃ λειτουργοῦντος Καταστήματος (τοῦ τάδε). Πᾶσαν παράβασιν τῶν ὧδε ἐπιστελλομένων θά ἐλέγξωμεν αὐστηρότατα.

Ὁ Νομάρχης
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΧΙΝΑΣ»

Ἡ διαταγή αὐτή, πού θεσπίζει μιά σιωπηρή καί ἀδυσώπητη ποινή ἐναντίον ἑνός ἐπαγγελματίου, θυμίζει μαῦρες μέρες τοῦ Χιτλερικοῦ πογκρώμ. Παρακαλεῖται ὁ ἀξιότιμος ἐπόπτης τοῦ νόμου στήν Πρέβεζα νά μᾶς πῆ πού στηρίζει τήν καταδικαστική του αὐτή ἀπόφαση. Γιά τόν Καρυωτάκη ὁ Νομάρχης τῆς Πρεβέζης ἦταν ἕνα κομμάτι ἀπό τήν πλήξη της. Τώρα γίνεται πλῆγμα της.

Περπατῶντας ἀργά στήν προκυμαία
«Ὑπάρχω;» λές κ' ὕστερα «Δέν ὑπάρχεις»
Φτάνει τό πλοῖο — ὑψωμένη σημαία
ἴσως ἔρχεται ὁ κύριος Νομάρχης.

Ἀλλά μέ τέτοιες διαταγές του, ἀσφαλῶς σέ λίγο δέν θά ὑπάρχης. Καί δυστυχῶς δέν θά πεθάνης ἀπό «ἀηδία», ὅπως ἤθελε ὁ Καρυωτάκης καί ὅπως θά ταίριαζε.

★

ΜΕ ΞΕΝΑ ΚΟΛΛΥΒΑ

Ἀπό τήν ἐφαρμογή τῶν νόμων περί κινήτρων γιά τήν περιφερειακή οἰκονομική ἀνάπτυξη διαπιστώνεται ἀξιόλογη μείωση τῶν ἐσόδων τοῦ ΙΚΑ καί τῶν λοιπῶν φορέων Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Κατά τούς ὑπολογισμούς τῶν ἐνδιαφερομένων, μόνο γιά τό ἔτος 1973 ἡ μείωση τῶν εἰσφορῶν ὑπέρ τοῦ ΙΚΑ θά ἀνέλθη σέ 620 ἑκατομμύρια δραχμές. Τί σημαίνει οὐσιαστικά ἡ διαπίστωση αὐτή; Ἡ κυβέρνηση μειώνει τά ἔσοδα ἑνός ὀργανισμοῦ, προωρισμένου γιά τήν παροχή ὑπηρεσιῶν στούς ἐργαζόμενους καί θέτει σέ κίνδυνο τήν ὑπόσταση τῶν ὀργανισμῶν αὐτῶν ἤ τό ἐπίπεδο τῶν παροχῶν γιά νά δημιουργήση κίνητρο ὑπέρ τῶν βιομηχάνων. Παίρνονται δηλαδή κεφάλαια ἀπό τούς πτωχούς γιά νά δοθοῦν στούς πλουσίους. Αὐτή ἡ γενναιοδωρία, θυμίζει τόν Κεφαλλονίτη, πού ἔταζε στό Θεό, ἄν τοῦ ἔκανε τή χάρη, νά στείλη τόν ἀδελφό του καλόγηρο. Ἄν θά ἦταν δυνατή μιά ἐκτίμηση τῆς ἐξελίξεως τῆς κατανομῆς τοῦ εἰσοδήματος τῆς ἑπταετίας, εἶναι βέβαιο ὅτι θά διαπιστώνετο πρωτοφανής ἐπιδείνωση.

★

ΤΑ ΠΕΡΙΤΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΑΓΚΑΙΑ

Ἀναγνώστης μου διαμαρτύρεται γιατί οἱ Δῆμοι, ἀσχολούμενοι μέ τίς προτομές, τά πορτραῖτα καί ἄλλα περιττά, παραλείπουν νά φροντίζουν γιά τά ἀναγκαῖα. Μοῦ γράφει λοιπόν:

«Διερχόμενος ἐκ Καλλιθέας, ἐθαύμασα τά ἐκτελούμενα ἐκεῖ καλλωπιστικά ἔργα, εἰς μάτην ὅμως ἀνεζήτησα ἕνα τῶν ἀφθονούντων ἐν ἄλλαις χώραις οἰκίσκων, ὧν ἡ θέσις ὑποδεικνύεται μάλιστα διά πινακίδος ἐμφανοῦς. Καί ἀνεμνήσθην ὅτι τό 1876, ἤτοι πρό αἰῶνος σχεδόν, ὁ Ροΐδης εἶχε διατυπώσει ἀνάλογον παράπονον διά τό κέντρον τῶν Ἀθηνῶν: «Τῶν ὁμογενῶν ἡ πρόνοια διά τούς ἡμετέρους ἀπογόνους εἶναι ὄντως θαυμαστή! Ὁ μακαρίτης Σίνας ἵδρυσε ὑπέρ αὐτῶν Ἀκαδημίαν, ὁ Βαρβάκης Πολυτεχνεῖον, ὁ Ζάππας Ὀλυμπιεῖον, ὁ κ. Βουτσινᾶς ποιητικόν καί ὁ κ. Νεγρεπόντης θεολογικόν ἀγῶνα· ἀλλά ἀφοῦ τόσα ἐδόθησαν περιττά, δέν θέλει εὑρεθῆ ὁμογενής τις ψυχή νά φροντίση καί περί τῆς παρούσης γενεᾶς παρέχουσα αὐτῇ ἀναγκαῖα;» Ἀτυχῶς ὅμως οἱ ὁμογενεῖς δέον νά θεωρηθῶσι σήμερον genre perdu. Ἕνα τόν εἴχομεν, ἐκ Γαργαλιάνων ὁρμώμενον, ἀλλά βάσκανος μοῖρα τόν κατεβαράθρωσε. Συνεπῶς τά παράπονά μας θά παραστῆ ἀνάγκη νά ὑποβληθοῦν εἰς τόν ὑπουργόν τῆς... ἐνεργείας».

ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ

Ἔγραφα χθές γιά τά ροβεσπιερρικά μέτρα πού πῆρε ἡ «ἐπαναστατική» κυβέρνηση μόλις ἀνέλαβε τήν ἐξουσία. Κατήργησε τή φορολογική ἀπαλλαγή τῶν μισθῶν τῶν ὑπουργῶν της. Ἡ ἀντιφαυλοκρατική μεταρρύθμιση, ὅπως ὅλα τά μεγάλα πράγματα, δέν κράτησε πολύ. Δέν πρόλαβε ὁ ἀλέκτωρ νά φωνήση τρίς καί ἀντικατεστάθη ἀπό ἄλλη, πού ἐξαιροῦσε ἀπό τή φορολογία:

«... γ) τά ἔξοδα παραστάσεως τά παρεχόμενα εἰς: α) τόν Πρωθυπουργόν, τούς Ἀντιπροέδρους τῆς Κυβερνήσεως, τούς Ὑπουργούς καί Ὑφυπουργούς, τούς Γενικούς Γραμματεῖς Ὑπουργείων, Τύπου καί Πληροφοριῶν, Γενικῆς Γραμματείας Ἀθλητισμοῦ, Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ καί Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, τούς Νομάρχας καί τούς κρατικούς λειτουργούς, μέχρι ποσοῦ ἴσου πρός τά 2/3 τῶν ἐτησίων κυρίων ἀποδοχῶν (μισθῶν) τούτων, ββ) τούς Διοικητάς καί Ὑποδιοικητάς ἤ, μή ὑφισταμένης θέσεως Διοικητοῦ, Γενικούς Διευθυντάς τούς ἐπί κεφαλῆς τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Ὀργανισμῶν κοινωφελοῦς χαρακτῆρος ἤ Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων λειτουργουσῶν χάριν τοῦ Δημοσίου συμφέροντος, τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἑλληνικῆς Τραπέζης Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως καί τῆς Ἐθνικῆς Κτηματικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, μέχρι ποσοῦ ἴσου πρός τό 1/3 τῶν κυρίων ἀποδοχῶν (μισθῶν) τούτων καί γγ) τούς Δημάρχους καί Προέδρους Κοινοτήτων τοῦ Κράτους».

Συμπέρασμα: Ὁ λαός ἐπλήρωνε καί πληρώνει πολλά ἔξοδα ... παραστάσεων.

★

ΛΟΓΟΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Τό τακτικό μας ἀνέκδοτο:

Βρισκόμαστε στίς πρῶτες μέρες μετά τήν «21η Ἀπριλίου». Στό λεωφορεῖο τῆς γραμμῆς Χολαργοῦ ὑπάρχει πολύς κόσμος. Οἱ περισσότεροι ὄρθιοι. Ἕνας ἐπιβάτης μιλᾶ εὐγενέστατα στόν διπλανό του:

— Μέ συγχωρεῖτε, κύριε, μήπως εἶστε ἀξιωματικός;
— Ὄχι, κύριε.
— Μήπως ἔχετε ἀδελφό ἀξιωματικό;
— Ὄχι, κύριε.

Τό λεωφορεῖο συνέχιζε τήν πορεία του. Ὁ ἐπιβάτης μας ὅμως ἐξακολουθεῖ τίς ἐρωτήσεις.

— Μήπως κατάγεσθε ἀπό στρατιωτική οἰκογένεια;
— Ὄχι, κύριε, σᾶς εἶπα.
— Μήπως κάποτε δώσατε ἐξετάσεις στή Σχολή Εὐελπίδων;
— Μά, κύριε, σᾶς παρακαλῶ, δέν ἔχω σχέση μ' αὐτά.
— Καμμιά σχέση; ξαναρώτησε ὁ πρῶτος.
— Καμμιά ἀπολύτως, ἡ ἀπάντηση.
— Τότε ξεπάτα μου τό πόδι, χριστιανέ μου, καί μέ τρέλλανες τόση ὥρα.

★

ΤΟ ΤΑΜΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Ἄς ξαναγυρίσουμε στό περίφημο τάμα, γιά τό ὁποῖο τόσα πολλά γράφηκαν στή στήλη αὐτή ἀπό μένα προσωπικά, ἀπό τόν Κοραῆ, ἀπό τόν Ζωναρᾶ, καί ἀπό ἄλλους. Ἀρχιτέκτονας, πού ἔλαβε μέρος στόν διαγωνισμό, μέ πολλή καλοπιστία μοῦ γράφει μεταξύ ἄλλων:

«Ὡστόσο ἔχουμε νά παρατηρήσουμε ὅτι σέ κάθε περίπτωση ἀνέγερσης κάποιου μνημείου καί σέ κάθε ἐποχή καί χώρα, θά ἦταν δυνατό νά βρεθῆ καί κάποιο ἄλλο ἔργο πού νά ἐξυπηρετῆ «ἕνα σκοπό πιό θεάρεστο, κοινωνικό ἤ ἐκπαιδευτικό». Μ' αὐτή τή λογική λοιπόν κανένα μνημεῖο τέχνης ἀπ' ὅσα σήμερα θαυμάζουμε σ' ὅλο τόν κόσμο δέν θά ἦταν δυνατό νά πραγματοποιηθῆ. Ὅσο γιά τήν ἄποψη ὅτι γιά ν' ἀποφασισθῆ ἡ ἀνέγερση ἑνός μνημείου «μεγαλοπρεποῦς» θἄπρεπε πρῶτα νἄχουν λυθῆ ὅλα τά προβλήματα, κοινωνικά, ἐκπαιδευτικά, οἰκονομικά, μιᾶς χώρας — καί γιατί ὄχι ὅλης τῆς ἀνθρωπότητας; — μοῦ θυμίζει μιάν ἄλλη ρήση ὄχι καί τόσο συμπαθῆ, σχετική μέ ἄλλο βέβαια θέμα: «...ὅταν τό ἐθνικόν κατά κεφαλήν εἰσόδημα φθάση τά 1.100 δολλάρια...» κλπ. Πάντως εἶναι φανερό ὅτι τότε πού ὁ Κοραῆς διατύπωνε τίς σχετικές σκέψεις, ἄλλη ἦταν ἡ κατάσταση τῆς Ἑλλάδας, τουλάχιστον ἀπό πλευρά τῆς οἰκονομίας».

Ὑπάρχουν, σχετικά μέ τήν περίφημη αὐτή ὑπόθεση τοῦ τάματος δύο διαφορετικά θέματα. Τό ἕνα εἶναι κατά πόσον πρόκειται γιά τάμα, πού δέν ἐκπληρώθηκε. Ὅπως ἀναφέρει στήν πολιτική ἱστορία τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ὁ ἱστορικός κ. Σπ. Μαρκεζίνης (ὡς Πρωθυπουργός εἶναι ἄγνωστο ποιά στάση θά τηρήση) τό τάμα τοῦ Ἔθνους ἐκπληρώθηκε μέ τήν ἀνέγερση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ στήν Ἀθήνα τό ἔτος 1838 σέ ἐκτέλεση τοῦ διατάγματος τῆς 3/15 Ἀπριλίου 1838 (πάλι Ἀπριλίου) περί ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ τοῦ Σωτῆρος στήν Ἀθήνα (1ος τόμος σελίς 162 μέ ὑποσημείωση στή σελίδα 163 καθώς καί σελίδα 307).

Τό δεύτερο θέμα συνίσταται στό κατά πόσο εἶναι ἀναγκαῖο νά φιλοτεχνήσωμε ἕνα μνημεῖο, ἀντάξιο τοῦ ρόλου τοῦ 1821 στήν ἱστορία μας. Πρός τήν ἄποψη αὐτή συμφωνῶ. Ὅμως γι' αὐτό ἀκριβῶς τό λόγο ἕνα τέτοιο μνημεῖο δέν θά ἔπρεπε νά εἶναι ἕνα ἐπιδεικτικό κατασκεύασμα, πού δέν θά ὑπηρετοῦσε οὔτε τό Θεό οὔτε τούς ἀνθρώπους. Μήπως ἕνα ἔργο, πού θά ἐκάλυπτε μιά μορφωτική ἤ μιά κοινωνική ἀνάγκη, δέν θά ἦταν ἡ καλύτερη ἀπότιση φόρου τιμῆς στούς ἀγωνιστές τοῦ 1821; Δέν εἶναι ἡ τέχνη (καί μάλιστα σέ βάρος τῶν πασχόντων ἀνθρώπων) ὁ μόνος τρόπος γιά τήν ὑποδήλωση τῆς παρουσίας μας στήν ἱστορία. Ἄς ἀνοίξωμε καινούργιους δρόμους καί σ' αὐτόν τόν τομέα. Μποροῦμε.

★

ΤΙ ΕΜΕΙΝΕ

Τήν μεταβολή τῆς καταστάσεως ἐπικαλεῖται ἡ νέα Κυβέρνηση. Ἔφυγαν οἱ παλιοί. Καί ὅμως ἡ σκιά τους εἶναι παντοῦ. Ὁ Σεφέρης θά τὄλεγε κάπως ἔτσι:

Ὅπως τά πεῦκα
κρατοῦνε τή μορφή τοῦ ἀγέρα
ἐνῶ ὁ ἀγέρας ἔφυγε, δέν εἶναι ἐκεῖ
ἔτσι καί τό κράτος
κρατάει τή μορφή τοῦ Ἀπρίλη
ἐνῶ ὁ Ἀπρίλης ἔφυγε (ἔφυγε;)
δέν εἶναι ἐκεῖ.

★

ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟ

Σέ ἐπιστολή της σχετική μέ τήν τιμή πλειστηριασμοῦ ἀκινήτου, τοῦ ὁποίου εἶναι συνιδιοκτήτης, ἡ Ἐθνική Τράπεζα, (μέ ὑπογραφές τῶν κ. Ε. Βουλγαράκη, Α. Ὀθωναίου) γνωρίζει ὅτι δι' ἀλλεπαλλήλων ἀγορῶν της κατέστη κυρία τοῦ ἐν λόγῳ ἀκινήτου κατά 93,8%, καί ὅτι ἤθελε νά ὁλοκληρώση τήν κυριότητά της. Συνεχίζει λοιπόν:

«Οἱ ἐλάχιστοι ἀπομείναντες συνιδιοκτῆται τό μέν προέβαλλον ὑπερβολικάς ἀξιώσεις, τό δέ ἐξήντλησαν πᾶν ἔνδικον μέσον διά τήν μή πραγματοποίησιν τοῦ ὡς ἄνω ἑκουσίου πλειστηριασμοῦ, οὗτινος τελικῶς διετάχθη ὑπό τῶν Δικαστηρίων ἡ διενέργεια, μεθ' ὁλόκληρον ἑξαετίαν, διά τήν 4ην Νοεμβρίου 1973 καί κατόπιν αἰτήσεως ἀναβολῆς μετά δίμηνον περίπου. Ὅσον ἀφορᾶ εἰς τήν τιμήν τῆς πρώτης προσφορᾶς αὕτη ὡρίσθη κατά τά ὑπό τῆς Δικονομίας προβλεπόμενα εἰς τό ἥμισυ τῆς ἐκτιμηθείσης ὑπό τῶν τεταγμένων ἁρμοδίων ἐπί τοῦ πλειστηριασμοῦ ὀργάνων ἀξίας τοῦ πλειστηριαζομένου ἀκινήτου, ἥτις προέκυψεν μέ βάσιν δραχμές 130.000 περίπου ἀνά μέτρον τετραγωνικόν. Τό ποσόν τοῦτο τυγχάνει εὔλογον καί ἀνταποκρινόμενον εἰς τήν ἀγοραίαν ἀξίαν τοῦ ἀκινήτου, ὡς δεικνύεται καί ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τήν 29ην Ὀκτωβρίου τρέχοντος ἔτους ἡ ἡμετέρα Τράπεζα ἠγόρασε παρά ἑτέρου συνιδιοκτήτου τοῦ ἀκινήτου τό μερίδιον αὐτοῦ μέ ἀξίαν δραχ. 120.000 ἀνά μέτρον τετραγωνικόν. Ἄλλωστε, ἐάν τό ἀκίνητον ἔχη ἀξίαν μείζονα τῆς κατά τά ἀνωτέρω τοιαύτης, αὕτη ἀσφαλῶς θά ἐπιτευχθῆ κατά τόν ἐπικείμενον πλειστηριασμόν. Ἐκ τῶν προεκτεθέντων καταδεικνύεται, ὅτι ἡ Τράπεζα οὐδέποτε ἐπεδίωξε νά ἀποκτήση τό ἀκίνητον «ἀντί πινακίου φακῆς», ἀλλά τουναντίον συμπεριεφέρθη πρός ἅπαντας τούς λοιπούς συνιδιοκτήτας κατά τρόπον ἀπό πάσης ἀπόψεως ἄψογον».

Δέν γνωρίζω ποιούς θεωροῦν περισσότερο ἀφελεῖς οἱ ὑπογράφοντες τό ἔγγραφο τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Ἐμένα, τούς ἀναγνῶστες μου ἤ τούς συνιδιοκτῆτες; Ὅπως εἶναι γνωστό ἡ πολιτική Δικονομία δέν ὁρίζει ὅτι ἡ τιμή τῆς πρώτης προσφορᾶς πρέπει νά εἶναι «τό ἥμισυ τῆς ἐκτιμηθείσης ὑπό τῶν τεταγμένων ἁρμοδίων ἐπί τοῦ πλειστηριασμοῦ ὀργάνων ἀξίας τοῦ ἀκινήτου», ἀλλά ὁρίζει ὅτι ἡ τιμή τῆς πρώτης προσφορᾶς πρέπει νά εἶναι τουλάχιστον τό ἥμισυ τῆς ἐκτιμηθείσης ἀξίας τοῦ ἀκινήτου (ἄρθρο 954 σέ συνδυασμό πρός 484 Κ.Π.Δ.).

Αὐτό τουλάχιστο τό ξέχασαν οἱ ὑπογράφοντες τό ἔγγραφο. Καί ὅταν ἐκτιμᾶς ἕνα ἀκίνητο 130.000 περίπου ἀνά μέτρο (καί αὐτή ἡ ἐκτίμηση γίνεται ἀπό τόν δικαστικό ἐπιμελητή τῆς Τραπέζης, δηλαδή ἀπό τήν Τράπεζα) δέν μπορεῖς καλόπιστα νά βάζης τιμή πρώτης προσφορᾶς 65.000 δραχμές. Καί ξέρετε γιατί; Γιατί, κατά τό ἄρθρο 966 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας «ἐάν δέν ἐμφανισθοῦν πλειοδότες τό πλειστηριαζόμενον πρᾶγμα κατακυροῦται εἰς τήν ὑπέρ οὗ ἡ ἐκτέλεσις τῇ αἰτήσει του εἰς τήν τιμήν τῆς πρώτης προσφορᾶς». Μέ ἄλλα λόγια εἶναι βέβαιο πώς κανείς, ἐκτός ἀπό τήν Τράπεζα δέν ἔχει τή δυνατότητα νά ἀγοράση τό ἀκίνητο αὐτό ἤ νά τά βάλη μέ τήν Τράπεζα στόν πλειστηριασμό.

Κατά συνέπεια ἡ κατοχύρωση θά γίνη στήν πιό χαμηλή τιμή. Νά γιατί ἐπικρίνεται ἡ ἐνέργεια τῆς Τραπέζης.

Ἀκροατής

— Ἔτσι πού πᾶν τά πράγματα στήν Οὐάσιγκτον, ὁ Κίσσινγκερ θά μᾶς ζητήση πολιτικό ἄσυλο.

(Τοῦ Μώλντιν)

ΤΟ ΒΗΜΑ
Ἱδρυτής: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ Α.Ε.
Ἐκδότης: ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
Διευθυντής: ΛΕΩΝ ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Διευθυνταί Συντάξεως: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΩΜΑΙΟΣ, Κ. ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΡΕΛΗΣ
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ
Τιμή φύλλου: Δραχμαί 3

Ἐφήμερα

ΤΟΥΡΚΙΑ

Κάθε φορά πού μᾶς δίνεται ἡ εὐκαιρία νά ἐπισκεφθοῦμε σάν δημοσιογράφοι τήν Τουρκία, οἱ ὁδηγίες καί οἱ συστάσεις ἀπό ἐπίσημες καί φιλικές πλευρές εἶναι σχεδόν στερεότυπες: Κυττάξτε νά ἀναθερμάνετε τίς ἑλληνοτουρκικές σχέσεις. Νά τονώσετε τή φιλία μεταξύ τῶν δύο λαῶν πού δέν εἶναι ἀρκετό νά εἶναι τυπικά μόνο σύμμαχοι ἀλλά καί φίλοι. Ἡ ἱστορία καί τό μέλλον αὐτό ἐπιβάλλουν...

Ἔτσι δεχθήκαμε τήν εὐγενική πρόσκληση τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως πού τοποθετήθηκε στά πλαίσια τοῦ ἐπισήμου ἑορτασμοῦ τῶν πενήντα χρόνων τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας. Δέν εἶναι ἡ πρώτη φορά πού ἐπισκεπτόμαστε τήν Τουρκία. Μετά τά τραγικά γεγονότα τοῦ Σεπτέμβρη τοῦ 1955 βρεθήκαμε ἀρκετές φορές ἐκεῖ συνοδεύοντες πρωθυπουργούς, ὑπουργούς τῶν Ἐξωτερικῶν καί τή τελευταία φορά τούς βασιλεῖς Παῦλο καί Φρειδερίκη πού ἔφθασαν μέ τόν τότε ὑπουργό τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ἀβέρωφ, γιά νά σφραγίσουν ὑποτίθεται μέ τήν παρουσία τους τήν ἀναθέρμανση τῆς ἑλληνοτουρκικῆς φιλίας. Τῆς ἰδίας φιλίας πού εἶχαν ἐγκαινιάση πρῶτοι ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος καί ὁ Κεμάλ Ἀτατούρκ.

Καί τότε προσπαθήσαμε νά βάλωμε φρένο στή μνήμη μας καί ἕνα σφουγγάρι κινήθηκε γιά νά σβήση μερικά ἤ καί νά ἀπαλύνη τουλάχιστον δυσάρεστα γεγονότα. Καί τότε ἔγιναν τελετές ἀκούστηκαν θερμοί λόγοι, παίχθηκαν οἱ ἐθνικοί ὕμνοι, δόθηκαν παράσημα καί δῶρα. Καί τό πιό σπουδαῖο, τό πιό συγκλονιστικό, τό βασιλικό ζεῦγος πῆγε στό Πατριαρχεῖο, τό δέχτηκε στήν Ἱερή Πύλη ὁ Ἀθηναγόρας ἐκκλησιάστηκε συνέχεια στόν ἱερό ναό τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἦταν θυμοῦμαι τῆς Σταυροπροσκυνήσεως. Ἔτσι ἄνθισε πάλι γιά λίγο ἡ ἑλληνοτουρκική φιλία. Πόσες ἐλπίδες, πόσα ὄνειρα.

Μακρυά καί ἐπίπονη, ὅπως βλέπετε ἡ προσπάθεια, πολλές οἱ ἐλπίδες καί περισσότερες οἱ ἀπογοητεύσεις. Γιατί πόσο κράτησε αὐτή ἡ ὡραία ἄνοιξη τῆς ἑλληνοτουρκικῆς φιλίας καί πόσο προχώρησαν οἱ σχέσεις τῶν δυό λαῶν, ἤ γιά νάμαστε ἀκριβολόγοι, τῶν ἑκατέρωθεν κυβερνήσεων ὥστε νά ρυθμιστοῦν καί νά λυθοῦν τά ἐκκρεμῆ ζητήματα; Τίς προκαταλήψεις καί τούς φανατισμούς δέν τούς δημιουργοῦν οἱ λαοί. Ἡ ἡγεσία εἶναι ἐκείνη πού δίνει τό τόνο ὑποβάλλει καί δημιουργεῖ καταστάσεις καί αὐτή μόνη φέρει καί τίς εὐθύνες. Ἔτσι τό σκηνικό, μέ φόντο πάντα τό Κυπριακό ξαφνικά σκοτείνιασε, ἔγινε ζοφερό καί ἀπειλητικό. Ἡ ἱστορία εἶναι πρόσφατη καί δέν ἔχουμε δικαίωμα νά ξεχνᾶμε πώς κάποια στιγμή παρά λίγο νά φθάναμε καί στή σύγκρουση. Ἀλλά θά συνεχίσουμε.

κυριακίδης

Συνάντησις Μαρκεζίνη - Μακαρέζου

Σύμφωνα μέ ἀνεπίσημες πληροφορίες ὁ Πρωθυπουργός κ. Σπ. Μαρκεζίνης, ἐδέχθη χθές τό ἀπόγευμα στήν οἰκία του τόν τέως ἀντιπρόεδρο τῆς Κυβερνήσεως κ. Νικ. Μακαρέζο καί εἶχε μαζί του συνομιλία. Δέν ἔγινε γνωστό ποιά θέματα συνεζητήθησαν.

Ἠσκήθη δίωξις ἐναντίον τοῦ Ἀνδρέα Μπάρκουλη

● ΔΙΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Ὑπό τοῦ εἰσαγγελέως κ. Ἠλ. Καζαντζῆ ἠσκήθη χθές ποινική δίωξις κατά τοῦ ἠθοποιοῦ Ἀνδρέα Μπάρκουλη δι' ἀγοράν, κατοχήν καί χρῆσιν ναρκωτικῶν. Ὁ κατηγορούμενος ἠθοποιός παρεπέμφθη ἐν συνεχείᾳ μετά τῆς σχηματισθείσης δικογραφίας εἰς τόν ἀνακριτήν τοῦ Ε' Τμήματος, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου θά ἀπολογηθῆ αὔριον Δευτέρα. Ὡς συγκατηγορουμένη φέρεται μία γυναίκα ἡ ὁποία εἰσήγαγε καί κατεῖχε μικράν ποσότητα ναρκωτικῶν.

«Οἱ χαμένες πατρίδες τῶν Ἑλλήνων»

Ἐνδιαφέρον σέ περιεχόμενο καί ἐμφάνιση, προσφέρει τό βιβλίο τοῦ Θ. Καρζῆ «Οἱ Χαμένες Πατρίδες τῶν Ἑλλήνων», πού κυκλοφόρησε ἀπό τόν ἐκδοτικό οἶκο «Βιβλιομεταφραστική». Περιέχει τή συνοπτική Ἱστορία τοῦ Ἀλύτρωτου Ἑλληνισμοῦ ἀπό τήν ἀρχαιότητα ὡς τόν ξεριζωμό, τυπωμένη σέ ἀνάγλυφο χαρτί, σέ γιγαντιαῖο σχῆμα καί μέ τεχνική ἀρτιότητα ἀσυνήθη στήν ἑλληνική βιβλιογραφία.

Μικρά Ἀσία, Κωνσταντινούπολι, Ἀνατολική Θράκη, Ἀνατολική Ρωμυλία, Πελαγονία καί Βόρειος Ἤπειρος εἶναι τά κεφάλαια στά ὁποῖα διαιροῦνται «Οἱ Χαμένες Πατρίδες τῶν Ἑλλήνων». Ὁλόκληρη ἡ ἱστορία τῆς καθεμιᾶς ἀπό τίς μικρές αὐτές Ἑλλάδες ἔξω ἀπό τήν Ἑλλάδα δίνεται μέ δυναμική γλαφυρότητα, στή δημοτική γλώσσα, καί μέ μιά ἰδιόμορφη θεμελίωσή της πάνω σέ ἀτόφια ἀποσπάσματα ξένων συγγραφέων, ἱστορικῶν ἤ περιηγητῶν, πού πραγματεύτηκαν αὐτό τό θέμα.

Διακόσιες πενήντα καλλιτεχνικές φωτογραφίες, ἔγχρωμες καί ἀσπρόμαυρες, συνοδεύουν τό ἔργο καί διανθίζουν τίς σελίδες του. Οἱ περισσότερες εἶναι σπάνιες γκραβοῦρες τῶν περιοχῶν πού ἐξιστοροῦνται, ἐντελῶς ἄγνωστες καί ἀδημοσίευτες στόν ἑλληνικό χῶρο, πού ἀνακαλύφθηκαν καί ἀνασύρθηκαν ἀπό ξένα βιβλία τῶν τριῶν περασμένων αἰώνων ὕστερα ἀπό μακροχρόνια, ἐπίπονη ἔρευνα.

Ἡ ἀξιολόγηση τοῦ βιβλίου σάν ἔργου τέχνης ὁλοκληρώνεται μέ τήν ἐξαίσια βιβλιοδεσία του, συνδυασμό ἀναγλυφοτυπίας καί πατιναρισμένης χρυσοτυπίας, πού ἐπίσης ἐφαρμόζεται γιά πρώτη φορά στήν Ἑλλάδα.

Τέλος, ἀντί προλόγου ὁ ἀναγνώστης θά βρῆ δύο λόγια τοῦ Ἠλία Βενέζη, γραμμένα λίγο πρίν ἀπό τόν θάνατό του.

Ξανάρχισε ἡ «Λήδρα»

Ἀπό χθές τό βράδυ ξανάρχισε τήν λειτουργία του τό «Στούντιο Λήδρα» τοῦ Γιάννη Μαρκόπουλου, πού ἡ ἀστυνομία εἶχε κλείσει γιά 10 ἡμέρες μέ τό αἰτιολογικό ὅτι σέ ἐκδήλωση πού ἔγινε ἐκεῖ γιά τούς φοιτητές διασαλεύτηκε ἡ τάξη. Ἡ ποινή ἔληγε κανονικά τήν Τρίτη, ἀλλά χαρίστηκαν οἱ 3 ἡμέρες καί τό κέντρο ἄρχισε πάλι ἀπό χθές νά λειτουργῆ.

Κάθε Τρίτη - μαχητική - ἀδιάλλακτη
ΟΜΑΔΑ
ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ - ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΣΠΟΡ.